

บวบงู (Trichosanthes anguina Linn.)

ชื่ออื่น มะนอย (เหนือ) นมพิจิตร (โคราช, ตราด) หมากโง้ง (อีสาน)

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

ต้น เป็นไม้ เถาเลื้อยฤดูเดียว มีมือเกาะยึดต้นไม้อื่น เถาเล็กเป็นเหลี่ยม มีขนสั้นๆ ปกคลุมบางๆ

ใบ เป็นใบเดี่ยวเรียงสลับกับก้าน ใบรูปหัวใจยาว 5-8 ซม. โคนใบกว้างเว้าเข้าหาก้านขั้วใบ ขอบใบเว้าเล็กน้อยเป็นรูป 5 เหลี่ยม แผ่นใบแผ่เป็นคลื่นเล็กน้อย มีขนสั้นนุ่มมือ ขนาดใบกว้างและยาว 8-12 ซม.

ดอก ออกเป็นช่อ ตามซอกใบ มีก้านดอกย่อยยาว 1-2 ซม. มีกลีบดอกสีขาว 5-6 อัน ข้างกลีบดอก มีสีขาวโดยรอบ มีเกสรอยู่ตรงกลางดอก ดอกออกจุดเดียวกัน ดอกตัวผู้สีเหลืองมีกลีบดอกเว้าเป็น 5-6 แฉก ส่วนดอกตัวเมียมีผลเล็กๆ อยู่พื้นฐานดอกเป็นถ้วยสีเขียวอ่อนยาวประมาณ 2 ซม.

ผล ลักษณะกลมยาว ปลายผลแหลม ผิวเรียบ มีแถบสีขาวสลับเขียวทั้งผล ขนาดผลกว้าง 1.5-3 ซม. ยาว 25-45 ซม. เมื่อสุกมีสีส้มสีแดงภายในเมล็ด 10-40 เมล็ด มีเยื่อหุ้มเมล็ดสีแดงสด

เมล็ด ลักษณะแบนค่อนข้างรี ขอบข้างเมล็ดเว้าเข้าเป็นหยักโดยรอบ ขนาดประมาณ 1 ซม. สีน้ำตาลอ่อนถึงเข้ม

การขยายพันธุ์ เมล็ด

ฤดูกาลเก็บส่วนขยายพันธุ์ ฤดูร้อน

สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในการเจริญเติบโต ชอบดินร่วน ระบายน้ำดี มีอินทรีย์วัตถุมาก ขึ้นร่วมกับ

ต้นไม้อื่น

การใช้ประโยชน์

ทางอาหาร นำผลอ่อนมารับประทานสด หรือลวกจิ้ม น้ำพริกอ่อน น้ำพริกแดง น้ำพริกปลาร้า
นำมาแกงผักรวม หรือนำมาผัดกับหมู

ทางยา ผล บำรุงร่างกาย แก้กระหายน้ำ ระบายขับพยาธิ แก้อ่อน้ำดีอุดตัน

ฤดูกาลที่ใช้ประโยชน์ ฤดู ฝนต่อฤดูหนาว